

Ny Sø- og Handelsrettsdom af 5. marts 2021: CMR-ansvar: Anerkendelsessøgsmål i Holland om ansvar for tyveri udelukkede en retssag imod fragtføreren i Danmark

Sagens omstændigheder:

Et elektronikproducent solgte et stort parti LED-fladskærme til en dansk køber til levering i Tåstrup for EUR 134.231,23.

Elektronikproducenten havde en samarbejdsaftale med et selskab i samme koncern [”S1”] hjemmehørende i Holland, og Elektronikproducenten bookede transporten af produkterne til S1, der viderekontraherede transporten til en logistikoperatør [”Logistikoperatøren”]

Logistikoperatøren overlod udførelsen af transporten til en hollandsk fragtfører [”Fragtføreren”], der påtog sig at udføre CMR-transporten fra Holland til Danmark.

Forsendelsen blev overtaget til transport i Holland den 18. oktober 2018, og Fragtføreren stillede samme dag traileren på et parkeringsområde i Deventer, Holland, som Fragtføreren benyttede. Området var indhegnet og overvåget med kameraer, men uden alarmsystem. Adgang til området kunne opnås gennem to porte: Der var rundering af en nattevagt hver nat. Natten mellem den 18. og 19. oktober 2019 (fredag og lørdag) skaffede gerningsmænd sig adgang til området ved at klippe hul i hegnet. De kørte en stjålet trækker ind på området og benyttede denne til at køre traileren væk. Traileren blev senere fundet tømt i Eindhoven

Den 22. oktober 2019 anlagde S1 en retssag i Rotterdam imod Elektronikproducenten med påstand om, at Elektronikproducenten skulle anerkende, at S1 ikke var ansvarlig for tyveriskaden.

Den 28. oktober 2019 anlagde Fragtføreren en retssag i Holland imod S1, Logistikoperatøren og mod køberen af LED-skærmene med påstand om, at de sagsøgte skulle anerkende, at Fragtføreren ikke var ansvarlig for tyveriskaden. Den 1. november 2019 inddrog Fragtføreren yderligere Elektronikproducenten i den samme sag med samme påstand.

Efterfølgende, den 28. januar 2020, anlagde Elektronikproducenten retssag i Danmark imod Logistikoperatøren og nedlagde påstand om, at Logistikoperatøren skulle betale en ubegrænset erstatning for tyveriskaden (EUR 134.231,23), subsidiært, at Logistikoperatøren var ansvarlig med et begrænsningsbeløb.

Logistikoperatøren påstod sagen afvist med henvisning til, at der allerede verserede retssager i Holland vedrørende ansvaret for den indtrådte skade under CMR-transporten, og at denne sag indebar, at retssagen i Danmark skulle afvises iht. Bruxelles I-forordningens artikel 30, der er sålydende:

Artikel 30

- 1. Såfremt sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.*
- 2. Når sagen for den ret, hvor sagen først blev anlagt, verserer i første instans, kan enhver anden ret ligeledes efter anmodning fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, hvor sagen først blev anlagt, har kompetence til at påkende det pågældende krav, og dens lovgivning tillader forening heraf.*

Logistikoperatøren gjorde gældende, at bestemmelsen (Art. 30) fandt anvendelse uanset at der var tale om en CMR-transport, idet CMR-konventionen ikke indeholder bestemmelser, der regulerer den problemstilling, som Art. 30 vedrører, og at sagerne i Holland var indbyrdes sammenhængende med den danske sag, idet alle sagerne angik ansvaret for bortkomsten af LED-skærmene. Logistikoperatøren gjorde videre gældende, at der var risiko for uforenelige afgørelser, hvis sagerne blev behandlet hver for sig ved både de hollandske og danske domstole.

Elektronikproducenten gjorde herover for gældende, at den danske retssag ikke skulle afvises og gjorde bl.a. følgende gældende:

- at CMR-konventionen har forrang for Bruxelles I-forordningen jf. Art. 71;
- at den danske retssag og de hollandske sager ikke var så snævert forbundne at der var grundlag for at afvise eller udsætte den danske sag;
- at de danske domstole var "first seised" med hensyn til behandlingen af spørgsmålet om grov uagtsomhed hvorfor sagen hverken skal afvises eller udsættes;
- at spørgsmålet om hvorvidt bortkomstens skyldes forhold, der kvalificeres som groft uagtsomme end ikke var et tema i de hollandske sager, og
- at sagens parter – Elektronikproducenten og Logistikoperatøren – ikke havde nedlagt påstande mod hverandre i de hollandske sager.

Sø- og Handelsrettens dom:

Retten kom frem til, at den danske retssag skulle afvises, idet retten udtalte følgende: "*Retten finder [derfor] ikke, at CMR-konventionen er til hinder for, at Domsforordningens bestemmelse om kompetence ved indbyrdes sammenhængende krav, jf. artikel 30 i Domsforordningen, finder anvendelse på de forhold, der er under pådømmelse i denne sag. Det følger af artikel 30, stk. 1, at såfremt sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen. Det følger endvidere af artikel 30, stk. 2, at når sagen for den ret, hvor sagen først blev anlagt, verserer i første instans, kan enhver anden ret ligeledes efter anmodning fra en af parterne erklære sig inkompetent [...]*

Det er ubestridt, at de verserende hollandske sager alle er anlagt før nærværende sag, og at de hollandske sager verserer i første instans. Det er desuden ubestridt, at de hollandske domstole vil være kompetente til at behandle sagen mellem [Elektronikproducenten] og [Logistikoperatøren].

[Elektronikproducenten] og [Logistikoperatøren] er begge parter i de sammenlagte sager ved retten i Zeeland-West-Brabant, hvor [Fragtføreren], der var den udførende transportør, har anlagt anerkendelsessøgsmål mod bl.a. [Elektronikproducenten] og [Logistikoperatøren] med påstand om, at de skal anerkende, at [Fragtføreren] ikke er ansvarlig for bortkomsten af forsendelsen med LED-fladskærme.

Da såvel nærværende sag som de hollandske sager således vedrører spørgsmålet om de respektive parters eventuelle ansvar efter CMR konventionen for bortkomsten af forsendelsen med LED-fladskærme, finder retten, at kravene er så snævert forbundne, at der er risiko for modstridende afgørelser, hvis kravene påkendes hver for sig. Det er i den forbindelse ikke afgørende, at der i nærværende sag tillige er spørgsmål om, hvorvidt der er udvist grov uagtsomhed, og om erstatningskravets størrelse."

Bemærkninger til dommen:

Det fremgår af dommen, at Bruxelles-I forordningens bestemmelser i Art. 30 om *litis pendens* finder anvendelse inden for CMR-konventions område, og at negativt anerkendelsessøgsmål om ansvar for transportskade ved CMR-transport derfor kan indebære, at et senere søgsmål om dette ansvar ved en anden domstol, der har kompetence efter CMR-konventionen, kan være udelukket efter Bruxelles I-forordningens bestemmelser, hvis der er risiko for, at søgsmålene kan være uforenelige, selvom de involverede parter i søgsmålene ikke måtte have nedlagt påstande over for hinanden under begge retssager. Dommen er i overensstemmelse med EU-Domstolens dom i Nipponkoa Insurance Co.

(Europe) Ltd v Inter-Zuid Transport BV (sag C452/12), hvor EU-Domstolen fastslog, at et negativt anerkendelsessøgsmål anlagt af en CMR-fragtfører imod fragtførerens ordregiver udelukkede et senere fuldbyrdelsessøgsmål anlagt af ordregiveren imod CMR-fragtføreren, idet sådanne sager må anses at vedrøre den samme søgsmålsgrund. Sø- og Handelsrettens dom bekræfter vigtigheden af at være opmærksom på betydningen af, at der i CMR-sager foretages retlige skridt i andre jurisdiktioner.

--oo0oo--